

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
Аграмак авыл җирлеге Советы

КАРАР

№ 20-2

19.07.2021ел.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Аграмак авыл җирлегендә халык алдында тыңлаулар (жәмәгать тыңлаулары) үткөрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Аграмак авыл җирлеге халкы катнашында җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча уңай шартларга кешенең хокукларын үтәү, җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикер алышу максатыннан, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының "Аграмак авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Аграмак авыл җирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Аграмак авыл җирлегендә халык алдында тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткөрү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Гавами тыңлаулар турындагы карарны үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан вакыттан үз көченә керә.
4. Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгару һәм Спас муниципаль районының spasskiy.tatarstan.ru рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка җиткерү турында әлеге карарны бастырып чыгару.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны жәмәгать тәртибен төзекләндерү, төзү, аларның хокукларын яклау һәм саклау буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Аграмак авыл җирлеге башлыгы:

Р. Т. Галәветдинова

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Аграмак авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм
уздыру тәртибе турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Аграмак авыл
жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер
алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия
Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы,
"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Уставы нигезендә
эшләнгән.

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР 1 статья. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
Аграмак авыл жирлегендә яшәүчеләрнең хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше
(алга таба - текст буенча - Аграмак авыл жирлеге) жирле үзидарә органнары
тарафыннан карарларны жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль
хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән кабул итү
процессында катнашу өчен, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә
билгеләнгән мәсьәләләргә карау өчен;

инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокукына ия Россия
Федерациясе гражданы яисә гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар,
берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами
тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек
вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын
тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә
катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче
затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм
аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары;

чыгышларга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә
органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында
билгеләнгән срокларда Аграмак авыл жирлеге советына гавами тыңлаулар
мәсьәләләргә буенча чыгышка үз заявкаларын биргән жәмәгатьчелек
вәкилләре;

иҗтимагый контроль максатларында иҗтимагый әһәмиятле мәсьәләләр буенча гавами фикер алышу, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле карарга кагыла торган гражданныр һәм иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәҗбүри фикер алышуда катнашуы белән жирле үзидарә органнары карарлары проектлары;

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Халык алдында тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы авыл жирлегенен жирле әһәмияттәге Аграмак жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, алар мәҗбүри рәвештә гавами тыңлауларга чыгарыла, Спас муниципаль районының Аграмак авыл жирлеге халкы катнашында;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижеләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Халык тыңлауларына чыгарыла торган сораулар.

1. Халык тыңлауларына түбәндәгеләр чыгарылырга тиеш:

1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе субъекты конституциясе (уставы) яисә законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш;

2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

2.1) жирлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлек халкының тавыш бирү юлы белән яисә жыеннарда белдерелгән ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр

2. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап фикер алышуга комачауламаса.

3. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Халык тыңлаулары контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлекнең халык, жирлек Советы, жирлек башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә. Халык яки жирлек Советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар, ә жирлек башлыгы яки башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлек Советы - жирлек башлыгы тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

Халык алдында тыңлаулар үткәру буенча халыкның инициативасы 18 яшкә житкән, саны кимендә 10 кеше булган гражданнар төркеменнән чыгып карарга мөмкин.

Бүлек 2. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘУ

5 статья. Гавами тыңлауларны билгеләу

1. Халык яки жирлек советы инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә.

Жирлек башлыгы яки башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлек Советы тарафыннан билгеләнә, жирлек башлыгы итеп билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын күрсәтү һәм халыкны инициативаны хуплап имзалар жыю өчен кимендә 10 кеше күләмендә инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем жирлек советына түбәндәгеләрне тапшыра:

- гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләу турында гариза һәм аларны үткәру кирәклеген дәлилләү, инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, форма буенча N 1 нче кушымтасы нигезендә;

- муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый акты кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актының гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- гражданнар инициатив төркеме исемлеген 2 нче кушымта нигезендә;

- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

инициатив төркемнең инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, кәгазьләрнең санын, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчысын күрсәтеп (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр жирлек Советына әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Жирлек советына гариза һәм аңа теркәлә торган документлар керткән көннән алып 30 көн эчендә инициатив төркем халык тыңлауларын уздыру инициативасын хуплаучы халыкның имзалары әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендәгә рәвеш буенча, Спас муниципаль районының Аграмак авыл жирлегендә яшәүче 18 яшькә житкән халыкның кимендә 100 имзасы жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар жирлек Советына гавами тыңлаулар үткәрү турындагы инициативаны күрсәтү турында гариза биргән көннең иртәгесеннән жыела. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазьләрен тапшырганнан соң 10 көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар кәгазьләрендәгә имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижеләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
- 2) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Аграмак авыл жирлегендә яшәүче 18 яшькә житмәгән кешеләрнең имзалары;
- 3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;
- 4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;
- 5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;
- 6) рәвешә әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәгә барлык имзалар.

Тикшерү нәтижеләре имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе (4 нче кушымта) белән рәсмиләштерелә.

2.5. Имзалар кәгазьләре килгән көннән соң 15 көн эчендә Советның чираттагы утырышында гавами тыңлаулар билгеләү йә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәге очрақларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлегә нигезләмәнән 3 статьясында каралган очрақлардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү өчен житәрлек түгел;

3) инициативаны күрсәтү тәртибе үтәлмәгән;

4) муниципаль норматив хокукый акт проекты карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актлар нигезләмәләренә туры килми;

5) шундый ук сорау чыгарылган гавами тыңлаулар уздыру датасыннан бер елдан да азрак вакыт узды.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документлар кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә жирлек советы тарафыннан әлегә Нигезләмә нигезендә карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, жирлек Советы эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиленә язма рәвештә хәбәр жибәрә.

3. Жирлек Советы карарында, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гавами тыңлаулар предметы;

2) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;

3) гавами тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукый акт проекты турында фикер алышуда гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм катнашулары тәртибе;

4) гавами тыңлауларда тикшерелә торган мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр кертелергә мөмкин булган адрес гавами тыңлауларда чыгыш хокукы белән катнашуга заявка бирергә;

5) жирлек Советы карары, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карары урнаштырылган Спас муниципаль районының рәсми порталы (алга таба - рәсми портал) адресы;

6) жирлек Советы карары, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карары бастырып чыгарылачак рәсми басылып чыгу чыганагы.

Жирлек Советының, жирлек башлыгының тикшерелә торган муниципаль хокукый актың кушымта итеп бирелгән проекты белән гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карары (гавами тыңлауларга кертелгән очракта) законнар һәм әлегә нигезләмә белән билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

Гавами тыңлаулар үткөрү датасы, эгәр федераль законнарда, Устав һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 20 көн эчендә билгеләнә.

4. Гавами тыңлаулар узган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 7 көнлек гавами тыңлаулар нәтижәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Спас муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарыла.

3 бүлек. ҮЗЕМЛЕКЛӘР ҺӘМ БӘЙЛӘНЭШЛӘР БУЛЫКЛАРЫ

6 статья. Гавами тыңлауларны эзерләүне оештыру

1. Гавами тыңлауларны эзерләү һәм үткөрү жирлек советы тарафыннан башкарыла (алга таба - гавами тыңлауларны оештыручы).

2. Гавами тыңлауларны эзерләү һәм уздыру процессында гавами тыңлаулар оештыручы түбәндәгеләрне тәмин итә:

1) жирлек Советы карарының рәсми порталында, жирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карары эзерләнү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;

2) гавами тыңлауларда катнашучылар жыелышын үткөрү;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр жыю;

4) гавами тыңлаулар беркетмәсен алып бару;

5) гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә эзерләү һәм бастырып чыгару.

3. Гавами тыңлауларда катнашуга түбәндәгеләр чакырыла ала:

1) дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;

2) сәяси партияләрнең һәм башка ижтимагый берләшмәләрнең региональ яисә жирле бүлекләре вәкилләре;

3) эшчәнлекләре тикшерелә торган тема белән бәйле оешмалар житәкчеләре;

4) галимнәр, экспертлар;

5) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Халык инициативасы буенча тыңлаулар уздырылган очракта, мәжбүри тәртиптә гражданның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар, вакытыннан алда да, гавами тыңлаулар узган көнне дә, тикшерелә торган сорауларга кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм кисәтүләрен тапшырырга хокуклы.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәrmәләре һәм тәкъдимнәре язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресын күрсәтеп); юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү "Шәхси мәгълүматлар турында" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5. Үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен гавами тыңлауларда катнашучылар булып язма заявкалар биргән затлар гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр жиде көннән дә сонга калмыйча тора.

Чыгыш хокукы белән гавами тыңлауларда катнашуга заявка биргәндә катнашучының паспортын яисә паспортын алыштыручы документын - физик затлар өчен йә юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүматны һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ юридик затлар өчен тапшыра.

Чыгыш хокукы белән гавами тыңлауларда катнашуга заявка биргән затларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү "Шәхси мәгълүматлар турында" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Ачык тыңлауларда катнашучылар алдында чыгыш ясау хокукыннан башка барлык кызыксынучы кешеләр катнаша ала Аграмак тоташу ноктасына кадәр уза.

7 статья. Гавами тыңлаулар уздыру тәртибе

1. Халык тыңлаулары жыелыш формасында уздырыла.

2. Халык тыңлауларында жирлек башлыгы, жирлек башлыгы, жирлек башлыгының вәкаләтле вәкиле рәис булырга мөмкин.

3. Вәкаләтле вәкил гавами тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтеп тора, кирәк булганда, утырышлар залыннан мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.

4. Халык тыңлаулары рәиснең кереш сүзе белән ачыла, ул шунда катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, гавами тыңлаулар уздыру тәртибе турында хәбәр итә.

5. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне, рәис тәкъдими буенча искәртмәләрне исәпкә алу өчен гавами тыңлаулар секретариаты сайланырга мөмкин.

6. Чыгышлар эзлеклелеге һәм вакыты гавами тыңлаулар уздыру регламенты белән билгеләнә, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашуга кергән язма гаризаларның санын һәм башка мәсьәләләрне исәпкә алып.

Председатель рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Гавами тыңлауларда катнашучылар утырыш тәмамланганнан соң чыгыш ясаучыларга председатель рәхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәисенә төшүче гавами тыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дәвам итү турында карар кабул итәргә хокуклы.

9. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәргүгә комачауларга хокуклы түгел. Гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан гавами тыңлаулар уздыру тәртибен бозу очрагында, рәис аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Чыгышлардан соң рәислек итүче, кирәк булганда, гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, искәرمәләрне ачыклау өчен, гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә сүз бирә ала.

Мәкалә 8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре

1. Гавами тыңлаулар уздырганга беркетмә алып барыла. Беркетмәне төзүнең тулылыгын тәэмин итү өчен гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Аудиоязма алып барган очракта бу хакта беркетмәдә тамга ясала.

2. гавами тыңлаулар барышында керә торган гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәрмәләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар секретариатына язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресын күрсәтеп); юридик затлар өчен - тиешле документта расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр, юридик затның исемен һәм адресын күрсәтеп) тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

3. Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы "Персональ мәгълүматлар турында"гы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

4. Ачык тыңлаулар беркетмәсенә рәислек итүче кул куя һәм жирлек Советы материалларында саклана.

5. Ачык тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән ачык тыңлаулар беркетмәсеннән әлегә катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне үз эченә алган өземтә алырга хокуклы.

6. Ачык тыңлаулар уздырылган көннән алып 5 көн эчендә исәпләнә торган ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә мәжбүри йомгаклау документы булып тора (№6 кушымта).

Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында Бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

- 1) ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә рәсмиләштерү датасы;
- 2) ачык тыңлауларда каралган проектның исеме, ачык тыңлауларда катнашучылар саны турында белешмәләр;
- 3) ачык тыңлаулар протоколы реквизитлары, аның нигезендә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә эзерләнгән;
- 4) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне эчтәлек;
- 5) гавами тыңлауларны оештыручының гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне исәпкә алуның максатка ярашлылыгы яисә максатка ярашсызлыгы турында дәлилләнгән рекомендацияләре, ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча нәтижәләр.

Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм жирлек Советында саклана.

7. Ачык тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проектын карау гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча беркетмә һәм бәяләмә булганда гамәлгә ашырыла.

8. Халык тыңлауларының нәтижеләре жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

Бүлек 4. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ АГРАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, БЮДЖЕТ УСТАВЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА КАРАР ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЪӘЛӘ БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ.

9 Статья. Устав проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Аграмак авыл жирлегенә Уставына үзгәрешләр кертү турында карар проектын.

1. Устав проектын һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары проектын, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында" 2003 елның 6 октябрендәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, халык алдында тыңлауларда карала.

2. Устав проектын һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары проектын Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсъләне караган көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибе, гражданның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проектын буенча тәкъдимнәренә рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук уставка Уставны әлегә норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясә Конституциясә, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясә, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл янадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданның аның фикер алышуында катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проектын яки жирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проектын буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 7 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

4. Жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Устав проектын яки жирлек советы карары проектын буенча ачык тыңлаулар үткәрү буенча вәкаләтле орган булып жирлек советы тора.

10 Статья. Бюджет проектын буенча ачык тыңлаулар һәм аның үтәлеше турында хисап үзенчәлекләре.

1. Бюджет проектын һәм аның үтәлеше турында гавами тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Башкарма комитеттан жирлек бюджеты проектын алганнан соң гавами тыңлауларга чыгарыла торган проект 5 эш көне эчендә гавами тыңлауларны оештыручы тарафыннан бастырып чыгарыла.

3. Ачык тыңлаулар бюджет проекты басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк үткәрелми.

4. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет проекты эшләп бетерелә һәм жирлек Советына жиберелә.

5. Башкарма комитеттан гавами тыңлауларга чыгарыла торган бюджет үтәлеше турында хисап проектын алганнан соң 5 эш көне эчендә гавами тыңлаулар оештыручы тарафыннан бастырып чыгарыла.

6. гавами тыңлаулар бюджет үтәлеше турында хисап проекты басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк булмаган вакытта уздырыла.

7. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет үтәлеше турындагы хисап проекты эшләп бетерелә һәм жирлек советына жиберелә.

8. Ачык тыңлаулар тәкъдимнәре, ачык тыңлаулар беркетмәсе, шулай ук ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә жирлек Советына бюджет проекты (аның үтәлеше турында хисап) белән бер үк вакытта жиберелә.

11 Статья. Социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Аграмак авыл жирлегенә башлыгы

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

12 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар әлегә Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешеннән тыш 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрактарда уздырыла.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - жирлек Советы.

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кеше саныннан торган инициатив төркем, исемлек китерелә, «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы» муниципаль берәмлеге халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә, түбәндәге сорау бенча:

_____

Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

_____

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;
- 6) озату хаты.

Гражданнарның инициатив

төркеменең вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Аграмак авыл җирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру
тәртибе турындагы нигезләмәгә
2 нче кушымта

ИСЕМЛЕК

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшьтә - туу саны һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Шәхесне таныклаучы документ, паспорт белешмәләре: серия, номер, кем тарафыннан кайчан бирелгән	Шәхси имза

Гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле

_____

(Ф.И.О.)

_____

(имза)

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ
ИМЗА КУЮ БИТЕ

Әлеге сорау буенча:

« _____
_____
_____»

Без, түбәндә кул куючылар, _____ муниципаль
берәмлеге халкы инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткөрүне хуплыйбыз,
әлеге сорау буенча:

« _____
_____
_____»

№ т/б	Фамилия, исем, атасының исеме	18 яшендә булса, туган елы (өстәмә рәвештә туган көнә һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Имза кую битен таныклым: _____
_____
_____

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортының яисә
граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе, номеры һәм бирү
датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, имзалар жыйган затның яшәү
урыны адресы, аның имзасы һәм аны кертү датасы күрсәтелеп).

Гражданның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле

_____
(имза)

_____
(Ф.И.О.)

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА КУЮ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ ТУРЫНДА БЕРКЕТМӘ

Әлеге сорау

буенча: « _____
_____ ».

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының _____ авыл
җирлегендә тәкъдим ителгән, халык алдында тыңлаулар үткөрү инициативасын
хуплаучы гражданның имзалары саны _____.

Сайлаучыларның имзалары тикшерелде _____, алар арасынан танылды:

гамәлдә түгелләре _____ түбәндәгә сәбәплә:

_____
_____.

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының _____ авыл
җирлегендә тәкъдим ителгән, фактта тәкъдим ителгән имзалар санының гомуми
күләме тәшкил итә. _____.

Эшче төркем җитәкчесе _____
(имза) (Ф.И.О.)

Эшче төркем әгъзалары _____
(имза) (Ф.И.О.)

_____ (имза) (Ф.И.О.)

_____ (дата, вакыт)

Гражданның инициатив төркеменә вәкәләтле вәкиле _____

_____ (имза) (Ф.И.О.)

Гражданның инициатив төркеме секретаре _____

_____ (имза) (Ф.И.О.)

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

« ____ » _____ 20__ ел

№ _____

Әлеге _____ инициатива _____ буенча _____ гавами _____ тыңлаулар:
_____ билгеләнгәннәр

_____ № _____
(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт атамасы)

басылган(халыкка _____ игълан
ителгән): _____ үткәрелгәннәр _____
_____ әлеге _____ адрес

буенча: _____
(үткәрү датасы)

Оештыру комитеты: _____

Гавами _____ тыңлауларда _____ булдылар:

Рәислек итүче: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучыларның саны)

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____

(Ф.И.О.)

2. _____ (Ф.И.О.)

3. _____ (Ф.И.О.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән киңәшләр һәм тәкъдимнәр саны _____, шул исәптән:

№ т/б	Тәкъдимнәр һәм киңәшләр	Мөрәжәгать итүче

Гавами тыңлауларда рәислек итүче _____
(имза) _____ (Ф.И.О)

Гавами тыңлаулар секретаре _____
мза) _____ (Ф.И.О)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының Аграмак авыл жирлегендә
гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртібе
турындагы нигезләмәгә
6 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘСЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«___» _____ 20__ ел. _____ ш.

_____ инициативасы буенча гавами
тыңлаулар _____
(муниципаль хокукый акт)
_____ номерлы _____
(муниципаль хокукый актның исеме)
_____ тарафыннан басылган (игълан ителгән) һәм
үткәрелгән _____
_____ адресы буенча
(үткәрү датасы)

Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сорау
(сораулар) _____ гавами тыңлаулар үткәрү
инициаторы _____
(гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны)

Халык алдында тыңлаулар уздырган оештыру
комитеты _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган кешеләр
турында мәгълүмат _____

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне (сорауларны) хәл итү буенча гавами тыңлауларга
чыгарылган искәрмәләр һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлегә:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр		Экспертларның һәм катнашучыларның тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр кертелде) хупланды)	Искәрмә
№ т/б	сорауның формулировкасы яисә проектның исеме	№ т/б	тәкъдим тексти	катнашучы экспертның Ф.И.Атасының исеме.)	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
3		3.1			
		3.2			
		3.3			

Жирле өһәмияттөгө мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

_____

Халык тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

әйе _____ (кеше)

юк _____ (кеше)

тавыш бирмәде _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе

_____

Оештыру комитеты секретаре

_____

ХАРАРИТТЕ:

Татарстан Республикасының Социаль-педагогикаль районы муниципаль район территориясында халык тыңлаулары нәтижәләре буйынча берләшкән комиссия тарафыннан оештырылган халык тыңлаулары турындагы мәхәллә башлыгына хатлар юз күрүне үткә.

Халык тыңлаулары нәтижәләре буйынча берләшкән комиссия тарафыннан оештырылган халык тыңлаулары турындагы мәхәллә башлыгына хатлар юз күрүне үткә.

Халык тыңлаулары нәтижәләре буйынча берләшкән комиссия тарафыннан оештырылган халык тыңлаулары турындагы мәхәллә башлыгына хатлар юз күрүне үткә.

Халык тыңлаулары нәтижәләре буйынча берләшкән комиссия тарафыннан оештырылган халык тыңлаулары турындагы мәхәллә башлыгына хатлар юз күрүне үткә.

Халык тыңлаулары нәтижәләре буйынча берләшкән комиссия тарафыннан оештырылган халык тыңлаулары турындагы мәхәллә башлыгына хатлар юз күрүне үткә.

Халык тыңлаулары нәтижәләре буйынча берләшкән комиссия тарафыннан оештырылган халык тыңлаулары турындагы мәхәллә башлыгына хатлар юз күрүне үткә.

Р. Т. Габдуллин